



Lillestrøm SVs valgprogram 2023-27

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Velferd og arbeidsliv	5
Profittfri velferd	5
Et folkestyrt Lillestrøm	5
Eiendomsskatt, ikke velferdsutt	5
Livskraftige lokalsamfunn	5
Et anstendig arbeidsliv	6
Grønn utvikling	6
Rettferdig fordeling	7
Rusproblematikk	7
Inkludering, likestilling og mangfold	7
Tilgjengelighet	7
Flyktninger og integrering	8
Internasjonal solidaritet	8
Klima, miljø og naturvern	10
Kutt i klimagassutslipp	10
Naturvern	10
Kollektivtransport	11
Sykkel og gange	11
Oppvekst og utdanning	12
Barnehager	12
Gratis SFO i Lillestrøm	12
Nærskoler og skolebygg	12
SV-skolen	13
Den inkluderende skolen	13
Studentbyen Lillestrøm	13
Helse og omsorg	15
Helsestasjoner og legevakt	15
Eldreomsorg	15
Brukermedvirkning	15
Barnevern	15
Kultur, idrett og frivillighet	17
Levende lokalmiljøer	17
Bibliotek	17
Frivillighet	18

Idrett.....	18
Friluftsliv.....	18
Kulturskolen	19
Kulturminner og museer	19
Kunst.....	19
Areal og stedsutvikling	21
Matjord og arealpolitikk	21
Byer og tettsteder	21
Klimavennlige bygg	22
Kjeller flyplass	22
En sosial boligpolitikk	23
Reduser forskjellene i boligmarkedet.....	23
Kommunale boliger	23
Bostedsløse	23

Innledning

Et samfunn med små forskjeller og stor tillit er best for alle. Når forskjellene øker og prisene på nødvendige varer stiger, rammer det de som allerede har minst hardest. SV tar kampen for et mer rettferdig samfunn, der alle har like muligheter, og der klimaendringene tas på alvor.

I møte med krevende tider er det viktigere enn noen gang å føre en politikk for de mange, ikke bare for de få. Foreldrenes økonomi skal ikke avgjøre om barna får være med på leken. Folks boliger skal være hjem, ikke investeringsobjekter. Heltid skal være hovedregelen i arbeidslivet. Levende lokalmiljøer og gode offentlige tjenester nært folk er viktig for å skape det samfunnet som tar vare på alle.

Vi må ta klimaendringene på alvor nå, vi må kutte nok og vi må kutte raskt for å nå målene i Paris-avtalen. Samtidig må vi sørge for at det ikke gir økte forskjeller – kutt i utslipp, ikke velferd.

Vi vil ha levende lokalmiljøer, derfor vil vi satse på kultur, idrett og frivillighet. Vi vil ha en folkestyrt kommune hvor innbyggerne i større grad kan være med på å påvirke avgjørelsene nær seg. Vi må satse på et godt kollektivtilbud i hele kommunen, både for å redusere utslipp, men også for å utjevne forskjeller.

SV som et sosialistisk og feministisk parti vil alltid kjempe for at alle skal ha like muligheter i et mer rettferdig samfunn. SV vil ha et samfunn med små forskjeller og stor tillit. Vi vil ha et mer rettferdig samfunn, der alle har like muligheter, og hvor fellesskapet er til for de mange, ikke bare for de få.

Velferd og arbeidsliv

Profittfri velferd

Velferden skal tjene mennesker, ikke markeder. Når noen skal tjene penger på velferd, går det ofte ut over enten tilbud til brukerne eller arbeidsvilkår, lønn og pensjon for de ansatte. Fellesskapets midler skal gå uavkortet til tilbudet, ikke til privat berikelse. SV vil erstatte kommersiell velferd med et styrket offentlig tilbud, der pengene går til å heve kvaliteten på tilbudet.

Lillestrøm SV vil:

- Fase ut kommersielle velferdsaktører.

Et folkestyrt Lillestrøm

Åpenhet og medvirkning i politiske prosesser er viktige kjennetegn på en god kommune. Kommunens innbyggere må ha stor innflytelse over beslutninger som preger hverdagen. Kommunen må tilrettelegge for folkelig engasjement og demokratisk deltakelse, og terskelen for å kontakte folkevalgte og komme med innspill må være lav.

Innbyggerne kjenner sitt nærmiljø best, og gjennomgående medvirkning i politiske prosesser som påvirker innbyggerne lokalt er positivt for hele kommunen. Vi ønsker derfor at kommunen innfører en form for lokale utvalg som medvirker i saker som angår deres nærmiljø.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal arrangere flere folkemøter om store saker i kommunen.
- Avholde flere politiske møter på dagtid.
- Styrke lokal medvirkning gjennom oppgaveutvalg, innbyggerutvalg eller liknende.

Eiendomsskatt, ikke velferdskutt

Eiendomsskatten er et viktig redskap som sikrer kommunen økonomisk handlingsrom. Lillestrøm kommune trenger eiendomsskatt for å kunne gi innbyggerne gode tjenester. SV vil ha en rettferdig eiendomsskatt som bidrar til å utjevne forskjellene i kommunen vår.

Lillestrøm SV vil:

- Bruke inntektene fra eiendomsskatten på barn og unge, kultur og idrett, klima, og til å bekjempe sosial ulikhet.

Livskraftige lokalsamfunn

Lillestrøm kommune er sammensatt. Fra sentrale bystrøk og tettsteder i vekst, til landbruksområder og store skogsområder. Det bor folk i hele kommunen, som alle har behov

for kommunens tjenester. Det er kommunens ansvar å sørge for at folk kan leve der de bor - fra Skjetten til Blaker, og fra Frogner til Gansdalen.

Lillestrøm SV vil:

- Arbeide for robuste lokalsamfunn, god velferd og et godt tjenestetilbud i hele kommunen.
- Etablere kommunale lokalmiljøfond for å støtte lokale aktiviteter, etter modell fra Blakerfondet.

Et anstendig arbeidsliv

Kommunen er en arbeidsgiver, som har ansvar for å tilrettelegge for gode ansettelses- og arbeidsforhold for sine arbeidstakere. Kommunen må tilrettelegge for foreningsvirksomhet, og ha tett dialog med de ansattes fagforeninger. Kommunen skal sikre at alle som leverer varer og tjenester til kommunen har tariffavtaler og ordna arbeidsforhold for sine ansatte.

SV er opptatt av kompetansebygging i kommunen. Omstilling skal skje i dialog og samarbeid med de ansatte. SV vil heve statusen til yrkesfagene og arbeide for at kommunen systematisk skal ta lærlinger i virksomheten. Vi vil også kreve at firmaer som kommunen kjøper tjenester av, må ta inn lærlinger der det er hensiktsmessig.

Lillestrøm SV vil:

- Fortsette arbeidet med heltidskultur i kommunen.
- Satse på faste ansettelser framfor innleie av konsulenter.
- Ha en tillitsreform som gir ansatte mer selvstendighet i arbeidet.
- Ha forsøk med 6-timers arbeidsdag med full lønnskompensasjon i kommunale virksomheter.
- At kommunale anbud og anskaffelser skal stille krav om seriøsitet i arbeidslivet.
- Opprette flere lærling- og praksisplasser i kommunens virksomheter.
- Ivareta og videreutvikle VTA- og VTO-plasser for yrkesvalghemmede.

Grønn utvikling

Lillestrøm kommune har et variert næringsliv. Vi har skogsdrift og landbruk, varehandel og logistikk, og universitetet og nasjonale forskningsinstitusjoner. Lillestrøms plassering mellom Oslo og Gardermoen gir unike muligheter. Skal vi lykkes med det grønne skiftet, er vi nødt til å omstille næringslivet.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal tilrettelegge for lokalt næringsliv og samarbeide med lokale leverandører.
- Opprette næringsklynger flere steder i kommunen med vekt på framvoksende sektorer og grønn teknologi.
- Aktivt bruke byutvikling og boligpolitikk for å bevare mangfoldet i lokalt næringsliv, samtidig som man tilrettelegger for varetransport i bilfrie områder.

Rettferdig fordeling

Rusproblematikk

Rusavhengighet er en samfunnsutfordring, og samtidig et individuelt problem. Forebygging av rusavhengighet dreier seg om mer enn ruspolitikk alene. Et godt og inkluderende samfunn er den viktigste forutsetningen for å forebygge avhengighet. Behandlingstilbudet til personer med rusproblemer må styrkes kraftig, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunal oppfølging.

Samfunnets ressurser må brukes på oppfølging og hjelp til dem som trenger det, ikke straff. Straff står i veien for oppfølging av ungdom og utsatte grupper. Ungdom kan vegre seg for å søke hjelp hos voksenpersoner i frykt for konsekvensene av eventuelle lovbrudd.

Alkohol er et svært helseskadelig rusmiddel, og det er viktig med en streng regulering. SV vil føre en skjenkepolitikk som vektlegger forebygging av alkoholskader.

Lillestrøm SV vil:

- Styrke oppfølgings- og behandlingstilbudet til rusavhengige.
- At kommunens oppfølging av rusbrukere som blir anholdt for bruk eller besittelse skal fokusere på hjelp, ikke straff.
- Ha flere egnede boliger for mennesker med alvorlig rusproblematikk.
- Føre en restriktiv skjenkepolitikk.

Inkludering, likestilling og mangfold

Mangfoldet i vårt flerkulturelle samfunn er et gode. SV arbeider for et inkluderende fellesskap. Vi vil ha et samfunn bygd på demokrati, likestilling, menneskerettigheter, ytringsfrihet og sosial utjevning. Vi vil aktivt bekjempe rasisme, diskriminering og fremmedfrykt.

Alle skal ha samme muligheter uavhengig av kjønn. Alle skal ha frihet til å uttrykke seg selv og delta i samfunnet, og vi skal ha en åpen og fri debatt med stor takhøyde. Alle skal ha frihet og trygghet til å være den de er og elske den de vil. SV vil bekjempe all diskriminering av seksuelle orienteringer, kjønnsuttrykk og kjønnsidentiteter.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal arbeide systematisk mot rasisme og diskriminering.
- At kommunen skal tilrettelegge for Pride-arrangementer.
- Arbeide for et likestilt samfunn.
- Arbeide for like rettigheter for mennesker med nedsatt funksjonsevne.
- Tilby kvalifisert tolk ved behov i møte med kommunens tjenester.

Tilgjengelighet

Kommunen må sørge for at mennesker med nedsatt funksjonsevne har tilbud om et tilpasset bo- og omsorgstilbud. Innbyggere som ikke kan nyttiggjøre seg det ordinære boligmarkedet,

må få den hjelpen de trenger både til bolig og omsorg. Familier med barn med nedsatt funksjonsevne skal få tilstrekkelig støtte og hjelp, og det må i god tid planlegges et godt botilbud når barna etter hvert skal flytte hjemmefra.

Tjenestetilbudet skal være til for brukeren, ikke for kommunen. De som har behov for hjelp skal ha færrest mulig personer å forholde seg til, slik at deres kontakt med kommunen blir enklere i hverdagen.

Det må stilles strengere krav til ivaretagelse av universell utforming. Kommersielle tiltak i bybildet, som reklameplakater og uteservering, skal ikke være til hinder for ledelinjer og fremkommelighet.

Lillestrøm SV vil:

- At mennesker med nedsatt funksjonsevne skal ha tilbud om et tilpasset bo- og omsorgstilbud ved behov.
- At bruken av BPA fra ikke-kommersielle aktører utvikles og økes.
- At familier med barn med nedsatt funksjonsevne får tilstrekkelig støtte og hjelp.
- At utbyggere skal dokumentere hvordan de oppfyller kravene til universell utforming i byggesaker.

Flyktninger og integrering

Mennesker på flukt trenger vår hjelp. Vi har et solidarisk ansvar overfor flyktninger, som forlater alt i sine hjemland på leting etter trygghet. De som kommer, skal få gode innganger i fellesskapet som senker terskelen for å delta, ikke hever den. Lillestrøm kommune har god erfaring med og kompetanse i å ta imot flyktninger. Denne kompetansen må vi bevare og videreutvikle. Arbeidsledigheten blant minoriteter er altfor høy, kvinner med minoritetsbakgrunn bør prioriteres i arbeidslivet for å redusere forskjellene i samfunnet.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal imot flyktninger og asylsøkere i tråd med IMDIs anbefalinger.
- Tilby flyktninger arbeid, praksis- eller lærlingkontrakter.
- Vektlegge kvinners rett til lønnet arbeid og inkludering i fellesskapet.
- Jobbe for økt inkludering i arbeidslivet, spesielt for kvinner.
- Tilby voksenopplæring også til flyktninger som venter på oppholdstillatelse.

Internasjonal solidaritet

Kampen for frihet krysser landegrensener, murer og piggtrådgjerder. Noen folk lever hele sine liv sperret inne på små landområder av fremmede okkupasjonsmakter. SV skal aldri akseptere at folkeretten brytes, eller at mennesker misbrukes.

Det er det internasjonale samfunnets ansvar å stå opp mot urett og vise solidaritet. Vårt lokalsamfunn er ingen øy i det internasjonale fellesskapet. Kommunen har både ansvar for, og mulighet til, å kjempe mot ufrihet i et internasjonalt perspektiv. Det kan kommunen gjøre blant annet gjennom uttalelser, ved å stille krav i anbud og innkjøp, eller ved å delta i prosjekter som fremmer internasjonal solidaritet.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal boikotte selskaper som produserer varer på ulovlig okkupert jord.
- At kommunen ikke skal kjøpe varer og tjenester fra selskaper som bryter menneskerettighetene.
- At kommunen skal engasjere seg i prosjekter som fremmer internasjonal solidaritet.
- At kommunen skal etablere et solidaritetsfond for å styrke arbeidet med internasjonale solidaritetsprosjekter, kulturell utveksling og dialog.

Klima, miljø og naturvern

Kutt i klimagassutslipp

Klimaendringene er vår tids største utfordring. Lillestrøm SV skal arbeide for at kommunen når FNs klimamål og Norges forpliktelser ifølge Parisavtalen om maks 1,5 grader global oppvarming. Dette innebærer store kutt i klimagassutslippene, og dette må bli en prioritering for kommunen.

For å få kommunens utslipp ned, må kommunen ta klimaansvar på alle nivåer: gjennom budsjett-, kommuneplan- og reguleringsvedtak, handlingsplaner, miljøriktige anskaffelser og innkjøp, samt samarbeid med nasjonale og fylkeskommunale myndigheter. Kommunen må fortsette å vedta et eget klimabudsjett. Klimabudsjettet er et nyttig verktøy for å styre reduksjonen i klimagassutslipp. SV ønsker større fokus på gjenbruk og reparasjon framfor økt forbruk.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal redusere sine klimagassutslipp i tråd med FNs klimamelding.
- At kommunens drift blir klimanøytral.
- At miljø skal veie tungt i kommunens anbuds- og innkjøpsprosesser.
- At alle kommunale kjøretøy skal være nullutslippskjøretøy innen 2027.
- Ha gratis energirådgivning til alle innbyggerne i kommunen.
- Tilføre 25 millioner til kommunens klimafond årlig.

Naturvern

Nedbyggingen av sårbar natur truer naturmangfoldet. Naturen og det biologiske mangfoldet gir livsgrunnlag, særpreg og identitet til kommunen. Vi må ta vare på naturen og naturmangfoldet med tanke på at kommende generasjoner skal ha en natur som kan gi levebrød og livsglede. Skal vi lykkes med å ta vare på naturmangfoldet, må vi stanse nedbyggingen av vernet og sårbar natur. Vi vil gjøre naturen tilgjengelig for rekreasjon gjennom å opparbeide sammenhengende grøntområder, som også sikrer biologisk mangfold.

Plastforurensning i naturen dreper naturens mangfold, men kan stoppes. Gummigranulat i kunstgressanlegg og gummiunderlag på lekeplasser må erstattes med annet miljøvennlig dekke, og anleggene må ha gode rutiner for å hindre utslipp av miljøgifter i naturen.

Mange kaster avfall som skulle vært levert på ROAF i naturen. For å få slutt på dette problemet vil vi gjøre all levering av privat avfall gratis for kommunens innbyggere.

Lillestrøm SV vil:

- Hindre nedbygging av vernet og sårbar natur.
- Stimulere til alternativer til plast gjennom innkjøpsordningen.
- Verne kommunens vassdrag, våtmarksområder, artsrike kulturlandskap og raviner.
- Rense elvene for søppel og uønsket vegetasjon.
- Arbeide for gratis levering av privat avfall for kommunens innbyggere.
- Begrense kantklipping langs veiene for å styrke det biologiske mangfoldet.

Kollektivtransport

Lillestrøm stasjon er Norges tredje mest trafikkerte kollektivknutepunkt. Kommunens mange bussruter gir mange innbyggere tilgang på kollektivtransport. For at det skal være attraktivt å reise med tog og buss må prisen på kollektivtransport reduseres, spesielt for barn og ungdom, studenter og eldre, som ofte ikke har andre alternativer til å komme seg rundt.

Ved utbygging av nye samferdselsprosjekter, må fokuset ligge på styrking av kollektivløsninger framfor økt biltrafikk. Konsekvensene av store utbygginger for natur og miljø må reduseres. Byvekstavtalen, som Lillestrøm kommune er en del av, sikrer midler til utbygging av kollektivprosjekter i kommunen. Lillestrøm SV støtter fortsatt medlemskap i byvekstavtalen.

Lillestrøm SV vil:

- Arbeide for at hele Lillestrøm kommune skal ligge i samme kollektivsone i Ruter.
- Ha flere ladepunkter til el-biler ved kollektivknutepunktene
- Ha flere gratis innfartsparkeringer og matebusser til lokale togstasjoner.
- Arbeide for økt kapasitet på Hovedbanen og Kongsvingerbanen.
- Arbeide for t-baneforlengelsen Ahus-Lillestrøm-Kjeller og på sikt videre til Grorudbanen ved Stovner/Vestli.
- At Glommakryssinga på Riksvei 22 bygges med fokus på kollektivt, miljø og kultur.
- At kommunen holder fast ved nullvekstmålet i personbiltrafikken.
- At det opprettes ringruter/bestillingsbuss for eldre fra utkantene av kommunen.

Sykkel og gange

SV vil fortsette utbyggingen av gang- og sykkelveinettet. Vi ønsker primært en tredeling med fysiske avgrensninger, slik at gående og syklende er adskilt fra biltrafikken, men også i størst mulig grad fra hverandre. Det skal være et enkelt valg å ta sykkelen, som er et mer miljøvennlig og helsefremmende transportmiddel lokalt.

Lillestrøm SV vil:

- Fortsette utbyggingen av gang- og sykkelveinettet, og prioritere strekningen Sørumsand-Fetsund.
- Prioritere gang- og sykkelveier langs skoleveier.
- Ha sykkelekspressveier til Oslo for å legge til rette for pendlere.
- Sørge for at sykkelveinettet også prioriteres når det må brøytes.

Oppvekst og utdanning

Barnehager

Alle barn har lovfestet rett til barnehageplass. Barnehage plass i nærområdet er en stor fordel for barn. De får lekekamerater i nærmiljøet og kjenner mange av sine medelever når de begynner på skolen. Barnehageplass i nærområdet er også et behov foreldrene har, slik at de slipper å bruke timer både morgen og ettermiddag på å levere og hente. De ansatte må sikres utdanning og kompetanseheving, og de må gis gode arbeidsforhold. Lillestrøm kommune har et stort antall kommersielle barnehager, som er en utfordring for kommunens evne til langsiktig planlegging. Vår felles velferd skal eies av fellesskapet, og ikke en krone som er ment til barna, skal gå til profitt for noen få. Vi ønsker et godt mattilbud i barnehagene.

Lillestrøm SV vil:

- At nye barnehager skal være kommunale.
- At barn skal få barnehageplass i sitt nærmiljø.
- Redusere barnehageprisene og gi barn fra lavinntektsfamilier gratis barnehageplass.
- Kreve tariffavtale i kommersielle barnehager i Lillestrøm kommune ved anbud.
- Øke bemanningen i barnehagene, og prioritere levekårsutsatte områder.
- Ha flere opptak i kommunens barnehager.
- At nye barnehagers uteområder skal bygges med naturgrunn, ikke asfalt og gummi.

Gratis SFO i Lillestrøm

Hver tredje forelder som ikke har barn i SFO, opplyser at årsaken er for høye priser. At noen barn ikke får være med på leken, bidrar til økte forskjeller og en svekket integrering. For foreldre i Lillestrøm vil gratis SFO en enorm besparelse for familieøkonomien, samtidig som vi inkluderer barna som har stått utenfor. Gratis SFO er en sak SV har kjempet for i lang tid, og vi vil fortsette å jobbe for å innføre det i kommunen. Vi ønsker en mer fleksibel SFO-ordning for de som ikke har behov for heltidsplass inntil vi får på plass gratis SFO.

Lillestrøm SV vil:

- Innføre gratis SFO.
- Beholde søskenmoderasjonen i SFO, og innføre søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage.
- Ha fleksible SFO-løsninger utenom heltidsplass.

Nærskoler og skolebygg

Lillestrøm kommune har for mange brakkeskoler. SV vil at elevene skal ha skoleplass i permanente bygg i sitt nærmiljø, og at skolekapasiteten økes i takt med tilflytting til kommunen.

Lillestrøm SV vil:

- Beholde dagens skoler.

- Erstatte brakker med permanente skolebygg.
- Prioritere opprusting av skoler med vedlikeholdsetterslep.

SV-skolen

Lillestrøm skal bli en foregangskommune som viser lærerne tillit. Alle tester og prøver skal være læringsstøttende. Skolearbeid skal gjøres på skolen, hjemmelekser må reduseres til et minimum. SV vil at elevene skal få et godt skolemåltid i løpet av skoledagen. Skolemat og økt fysisk aktivitet vil fremme læring og folkehelse.

SV ønsker å heve kompetansen i skolen. Vi mener det er nødvendig med en høyere lærertetthet slik at vi kan sikre at alle barn får den oppfølginga de har behov for. I tillegg ønsker vi at lærerne skal få tilbud om etter- og videreutdanning for å heve kompetansen.

Vi mener også at skolene må ha bedre kunnskap om digital formidling, slik at vi kan trygge det digitale personvernet til elevene.

Lillestrøm SV vil:

- Ha leksefri skole i Lillestrøm.
- Øke lærertettheten.
- Tilby relevant etter- og videreutdanning til lærere.
- Sikre elevenes digitale personvern i skolen.

Den inkluderende skolen

SV vil ha særskilt oppmerksomhet rettet mot barn med nedsatt funksjonsevne, og få frem ressursene til hver enkelt. SV vil øke innsatsen mot mobbing. Vi vil ha flere fagfolk med relasjonskompetanse inn i skolen – både psykologer, sosionomer, barnevernspedagoger og vernepleiere. Vi mener at dette vil styrke antimobbearbeidet, og arbeidet for elevenes psykiske helse. Det må legges større vekt på trivsel og psykososialt miljø. Pedagogisk-psykologisk avdeling (PPA) må ha ressurser og bemanning til utrede og kunne hjelpe elever med spesielle behov, enten det er lærevansker, emosjonelle eller sosiale problemer.

Lillestrøm SV vil:

- Ha flere miljøterapeuter, sosionomer og helsesykepleiere inn i skolen.
- Sikre god norskopplæring og leksehjelp for minoritetsspråklige barn.
- Ha flere forsterkede plasser for barn på autismespekteret.
- Tilby tegnspråklige barn og unge et fullverdig språk- og læringsfelleskap.

Studentbyen Lillestrøm

Når Lillestrøm blir en studentby, må kommunen også ha et helhetlig bilde av hvordan byen skal møte studentenes utfordringer og behov best mulig. En studentmelding for Lillestrøm kan vise hvordan Lillestrøm legges best mulig til rette for et robust studentmiljø der studentene trives, har rom til å etablere og drive med studentfrivillighet, gode muligheter til å oppsøke helsetjenester tilpasset studenter, og et tilfredsstillende antall studentboliger til en rimelig pris.

Studentboliger er billige alternativer til det private leiemarkedet. Lillestrøm kommune skal være et sted der studenter opplever at det er både mulig og godt å bo. Vi må lære av andre gode studentbyer i landet, og vi må legge til rette for at studenter i kommunen vil fortsette å bo her etter endt utdanning. Dette gjøres gjennom blant annet å ha gode praksismuligheter i studieløpet.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal utarbeide en studentmelding etter modell fra byer som Bergen, Gjøvik og Ålesund, som legger grunnlaget for studentbyen Lillestrøm.
- At studentsamskipnaden får gode vilkår til å drive sine tjenestetilbud i kommunen.
- Sikre tomter til studentboliger i samråd med studentsamskipnaden.

Helse og omsorg

Helsestasjoner og legevakt

Å forebygge er bedre enn å reparere. Det er også samfunnsøkonomisk lønnsomt. SV ønsker et helseløft for barn og unge gjennom styrking av helsestasjonene og skolehelsetjenestene, med flere helsesykepleiere og psykologer. SV vil opprettholde og styrke helsestasjon for ungdom. Vi vil at ungdom skal få god informasjon rundt aktuelle temaer.

Folk som trenger legevakten, har et akutt behov. Legevakten må være lett tilgjengelig.

Lillestrøm SV vil:

- Opprettholde legevakttjenestene der folk bor.
- Beholde dagens helsestasjoner.
- Ansette flere jordmødre på helsestasjonene.
- Styrke helsestasjon for ungdom.

Eldreomsorg

Vi lever lenger enn før, og behovet for god eldreomsorg er stort. Vi skal arbeide for tilstrekkelig dekning i eldreomsorgen, slik at de som trenger det får et godt tilbud i egen kommune. Vi må bedre arbeidsforholdene til de ansatte gjennom økt bemanning, faste stillinger og tillitsreform, slik at det blir mulig å stå i jobben over tid. Eldreomsorgen skal ikke styres av stoppeklokke og anbud, men av god omsorg og tillit til de ansatte.

Lillestrøm SV vil:

- Øke bemanningen i eldreomsorgen og gjennomføre en tillitsreform.
- Ha alternative boformer for eldre.
- Ta i bruk velferdsteknologi for å frigjøre tid til pleie og omsorg.
- Ha offentlig drift av sykehjem.
- Videreføre og styrke den kulturelle spaserstokken.

Brukermedvirkning

SV vil at brukere og pårørende skal ha større påvirkning på tjenestetilbudet, både når det gjelder innhold og kvalitet. SV vil derfor at kommunen skal opprette brukerforumer hvor brukere, pårørende, ansatte og interesseorganisasjoner kan komme med innspill. Dette kan bedre tjenestene og gi brukerne en mulighet til å bli hørt.

Lillestrøm SV vil:

- Opprette brukerforumer for å gi brukere større påvirkning over helsetjenestene sine.

Barnevern

En god barndom varer hele livet. Barnevern og forebyggende tjenester må sikres tilstrekkelige ressurser slik at barnas vilkår blir ivaretatt. Dette vil gi en god og trygg barnevernstjeneste. Barneverntjenesten skal være synlig og tilgjengelig, både for barn, foreldre og andre fagfolk.

Lillestrøm SV vil:

- Sikre tilstrekkelige ressurser til barnevernstjenesten.
- Dekke behovet i den kommunale barnevernstjenesten gjennom faste ansettelse, ikke innleide, kommersielle aktører.
- Styrke samarbeidet mellom offentlige instanser som er rettet mot barn og ungdom.

Kultur, idrett og frivillighet

Levende lokalmiljøer

Kultur og idrett bidrar til levende og bedre lokalmiljøer, i tillegg gir det alle bedre muligheter til å utvikle skapende evner. Økt satsing på kultur, idrett og frivillighet skal skape fellesskap og gi opplevelser. Dessuten har ulike kultur- og idrettsaktiviteter en viktig egenverdi, både fordi de øker livskvaliteten, og fordi de har stor betydning for helse og inkludering. Lokale ildsjeler og entusiaster i lag og foreninger bidrar til å bygge lokalsamfunn og motvirke sosiale forskjeller. SV mener at kommunen må legge til rette med lokaler og møteplasser for ulike kulturaktiviteter og for frivillige lag og foreninger. Ungdomsklubber og andre tilbud rettet mot ungdom er viktige for å gi meningsfulle aktiviteter, samt at de motvirker at noen faller utenfor.

Lillestrøm SV vil:

- Ha en satsing på aktivitetstilbud til ungdom i hele kommunen.
- Utvikle nye møteplasser for kultur på Fetsund, Skjetten og Skedsmokorset.
- Sikre og støtte utviklingen av Sørums rådhus som lokale for frivillighet og ungdom.
- Gå i dialog med eierne om å utvikle gamle Sørumsand Verksted til en kulturarena for frivilligheten og kulturlivet i kommunen.
- Ha økt støtte til lokal kulturproduksjon gjennom kommunale støtteordninger.
- Utvidet bruk av kommunale bygg som møtested og kulturarena på kveldstid og i helger.

Bibliotek

Tilgang til kunnskap er en viktig demokratisk rettighet og en stadig viktigere faktor for å motvirke falske nyheter og «alternative fakta». Bibliotekene sikrer tilgang til litteratur og kunnskap for hele befolkningen. Godt utrustede bibliotek med personale med høy kompetanse er viktig for å veilede brukerne. Bokbudsjettet må gi rom for et variert innkjøp av bøker.

SV mener at bibliotektilbudet i hele kommunen må styrkes, biblioteket skal være en møte- og samlingsplass. Attraktive lokaler skal synliggjøre bibliotekene som viktige institusjoner. Det nye biblioteket i Lillestrøm sentrum er en viktig brikke, men vi må også styrke tilbudet i resten av kommunen. SV ønsker å satse på skolebibliotekene!

Lillestrøm SV vil:

- Sikre øremerket finansiering til skolebibliotekene slik at de kan kjøpe inn nye bøker og har midler til skolebibliotekarstillinger.
- Skaffe gode lokaler til nytt folkebibliotek på Fetsund.
- Legge til rette for høy aktivitet i bibliotekene.
- Ha bibliotek på Skjetten.
- Utvide åpningstidene og ha søndagsåpent bibliotek i Lillestrøm.
- Opprettholde full drift av lokalbibliotekene.
- Øke bokbudsjettet.

Frivillighet

SV mener at frivillig innsats i lag og foreninger er helt avgjørende for lokalsamfunnene i kommunen. De bidrar med aktivitet som er uerstattelig. Kommunen må derfor støtte opp om frivillige organisasjoner, og sørge for at de får de rammene som trengs for å fortsette denne aktiviteten. Frivillige, ikke-kommersielle lag og foreninger skal ha tilgang til gratis møtelokaler.

Lillestrøm SV vil:

- At den økonomiske støtten til lag og foreninger skal økes.
- Sørge for god og enkel tilgang på gratis møtelokaler for frivillige organisasjoner.
- Øke potten på prosjektmidler frivillige organisasjoner kan søke på.
- Støtte opp om kulturaktiviteter og møteplasser som bidrar til integrering og fellesskap.

Idrett

Idretten er Norges største barne- og ungdomsbevegelse. Idrett er også forretningsvirksomhet med sterke kommersielle interesser. SV mener at kommunens engasjement hovedsakelig skal være rettet mot barn og unge, og ha som hensikt å utjevne sosiale forskjeller og tilrettelegge for at alle skal ha like muligheter til å delta.

Kommunen må ta ansvar for at både kommunale og idrettslagseide anlegg som legger til rette for barne- og ungdomsidrett har best mulig vilkår. Kommunen må samarbeide tett med lagene både om vedlikehold og nyetableringer av anlegg. Lag og foreninger som organiserer aktiviteter for barn og unge skal kunne bruke anlegg og skoleidrettshaller gratis, og kommunen skal dekke leie for lag og foreninger som må benytte idrettslagseide anlegg.

Lillestrøm SV vil:

- Videreføre og utvikle Nebbursvollen og Kuskerudnebben som kommunale badeanlegg.
- Utbedre badeplassene ved Tærudtjernet, Stampetjern, Heiavannet, Varsjøen, Gansvika og Hvalstjern.
- Bygge flerbrukshaller der det legges til rette for ulike idrettsaktiviteter.
- Sikre idrettsanleggene bærekraftig økonomi.
- Beholde gratisprinsippet for idrettsforeninger for barn og unge.

Friluftsliv

SV vil ha gode offentlige uterom i kommunen, og sikre park- og grøntanlegg i sentrale områder. Gode grøntområder og turstier er viktige for folkehelsen, og trenger plass i både byrom og natur. Stier og turveier skal i størst mulig grad tilrettelegges for bevegelsehemmede. Det er viktig at adgangen til marka er enkel, blant annet med gode parkeringsmuligheter.

Lillestrøm kommune har mye verdifull natur både i ravineområdene og langs våre vassdrag. Mange områder er i dag vernet med ulik status. Andre områder er våtmarksområder, og flere

steder er det jordbruksland helt ned til kantvegetasjonen. SV vil føre en restriktiv politikk for å ivareta disse naturverdiene.

Preparering av skiløyper skal foregå i kommunal regi, eller i samarbeid med lokale lag og foreninger, og disse skal få støtte til drift for å kunne vedlikeholde løypenettet.

Lillestrøm SV vil:

- Sikre sti- og turveinettet.
- Gjøre flere turveier tilgjengelige for bevegelseshemmede.
- Sørge for god støtte til drift av skiløyper i kommunen.

Kulturskolen

SV vil ha kulturskolen som et kulturelt flaggskip i kommunen. Det er viktig at barn og ungdom får anledning til å utøve forskjellige kunstformer. Alle som ønsker det, skal ha tilbud. Prisen på tilbudet må graderes for å hindre at barn blir utestengt som følge av familiens økonomi.

Lillestrøm SV vil:

- Senke prisene på egenbetaling i Kulturskolen, og utvide kulturskoletilbudet.
- Ha et tettere samarbeid mellom SFO og kulturskolen.
- Ha kulturskoletime inn i SFO som gratistilbud.
- Nye skoler skal bygges med aula/teatersal med tilfredsstillende infrastruktur som blanding og strømforsyning.

Kulturminner og museer

Kulturminnevernet skal sørge for samfunnets felles hukommelse. Ved å forstå fortidens samfunn og forutsetninger, kan vi ta bedre valg for fremtiden. De fysiske kulturminnene er også viktige for å skape tilhørighet og kjennskap til kommunen for nye innbyggere fra inn- og utland. Lillestrøm SV ønsker at kommunen legger til rette for at kulturminner kan vernes gjennom aktiv bruk og formidling. Fetsund og Bingen lenser representerer internasjonale kulturverdier.

Lillestrøm SV vil:

- Ha en kulturminnevernplan for Lillestrøm, utarbeidet med involvering fra innbyggerne.
- Arbeide for at fløtingsanlegget ved Bingen og Fetsund lenser kan bli en del av FNs verdensarv.
- Støtte arbeidet med et bymuseum i Lillestrøm med fokus på sagbruk, industri og arbeiderhistorie.
- Sikre finansiering og drift av Husebylåven og sørge for godt sambruk med, og økte bevilgninger til, Skedsmo bygdemuseum.

Kunst

Lillestrøm SV mener det er viktig å sikre både profesjonell kunst og kultur og den store bredden innen feltet i hele kommunen. Derfor vil vi at kommunen skal være en viktig

støttespiller for de tre fyrtårnene innen kunst i kommunen, Nitja senter for Samtidskunst i Lillestrøm og KunstSkansen og Guttormsgaards Arkiv i Blaker. SV vil styrke samarbeidet mellom amatører og profesjonelle fordi det kan være en gjensidig inspirasjon og berikelse.

Lillestrøm SV vil:

- Prioritere Blaker Skanse med KunstSkansen som en arena for utøvende kunstnere.
- At mangfold skal prioriteres ved innkjøp av offentlig kunst i Lillestrøm kommune.
- Opprette en ordning med "Artist in residence" som kan gi ryggdekning og opphold til forfulgte kunstnere. Dette bør skje i samarbeid med det lokale kunstmiljøet.

Areal og stedsutvikling

Matjord og arealpolitikk

Lillestrøm kommune har noe av landets beste matjord, samtidig som vi er en kommune i sterk vekst. Utbyggingspresset på matjorda er stort, og mye av den beste matjorda ligger tett opp mot etablerte byer og tettsteder som utvikler seg og vokser. I mange tiår har nye utbygginger i stor grad tatt av god matjord. SV vil stanse omreguleringa og nedbygginga av dyrka og dyrkbar mark. Vern av matjorda vår er sikkerhetspolitikk: i globale og regionale kriser som påvirker matsikkerheten vår, har matjorda en helt unik egenverdi.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal ha et arealregnskap og styre mot arealnøytralitet.
- Stanse all nedbygging av dyrka og dyrkbar matjord til fordel for bolig og næring.
- Skjerme skog, friluftsområder og elvekanter fra utbygging.
- Ha ny, arealkrevende industri på hardmark.

Byer og tettsteder

Lillestrøm stasjon er Norges tredje mest trafikkerte kollektivknutepunkt. I framtida skal vi klare å ta vare på matjorda og naturen vår, vi skal fortette, og vi skal reise mer med kollektivt. Skal vi få til det, må vi også våge å prioritere det. Av miljøhensyn mener SV det er riktig å fortette i sentrumsområder med god tilgang på kollektivtransport. Ved fortetting skal utbyggere sørge for romslige uteoppholdsarealer av høy kvalitet på bakkeplan.

Ved fortetting i sentrumsområder må parker og grøntområder vernes. Med flere innbyggere og høyere bygg blir enkel tilgang på gode parker og grøntområder enda viktigere. Grøntområdene bør være gjennomtrengende i bymiljøet slik at gater og boligområder har et grønt preg, men innbyggerne skal også ha enkel tilgang på større åpne parkområder med rom for rekreasjon. Tilgang til sol i boligen er viktig for et godt bomiljø.

Sentrumsområdene bør ha et helhetlig preg, samtidig som det er viktig med arkitektonisk variasjon. Kommunen må stille strenge krav til utbyggere om opprettholdelse og utvikling av eksisterende estetiske utforming.

Lillestrøm SV vil:

- Fortette i sentrumsområder med gode kollektivmuligheter, og bygge i høyden for å gi mer plass på bakkeplan til parker, torg og friområder.
- At kommunen skal være restriktiv på å innvilge dispensasjoner fra planer vedtatt av folkevalgte organer.
- Ta høyde for kapasitet ved barnehager, skoler og kollektivtransport ved økt boligutbygging.
- Ha flere gode uterom, parkområder og grønne tak i sentrumsområder.
- Ta vare på dagens parker og grøntområder, og stille krav om grønne lunger ved fortetting i sentrumsområder.
- At stedenes unike særpreget og behov skal være førende i utviklingen av kommunens tettsteder.

Klimavennlige bygg

SV vil at alle nye bygg skal være energismarte. Gjennom reguleringsplaner har kommunen makt til å kreve at alle nybygg i et område skal være energinøytrale eller energipositive. Dette er et godt og langsiktig klimatiltak, og SV mener at klimafordelen ved å kreve dette, veier opp for de økte byggeomkostningene som medfølger.

Lillestrøm SV vil:

- At nybygg skal være av plussstandard.
- At klimavennlige energityper, for eksempel solenergi, bioenergi og jordvarme, benyttes i nye utbyggingsprosjekter der det er mulig.
- Ha økt fokus på gjenbruk av eksisterende bygg og bygningsmaterialer.
- Ha utslippsfrie anleggsplasser.

Kjeller flyplass

I framtida skal Forsvaret ut av Kjeller flyplass, og kommunen skal avgjøre hvordan området skal brukes. Det er et enormt område med sterke nærings- og kulturaktører. Det er også et område med store mengder dyrkbar mark, myrlandskap og sårbar natur, tett på bykjernen i Lillestrøm by. Matjord og sårbar natur er imidlertid ikke mindre verdt fordi den ligger tett på et bysentrum.

Kulturhistorien på Kjeller flyplass må ivaretas for fremtidige generasjoner. Utviklingen av ny næring og teknologi på Kjeller kan kombineres med et luftfartøyvernssenter.

Lillestrøm SV vil:

- Prioritere vern av matjord og sårbar natur høyest når framtida til Kjeller flyplass avgjøres.
- Ta vare på flyhistorien på Kjeller.
- Sette av arealer til bolig og næring på hardmark som ikke er vernet.
- Bruke klimafondet til å utvikle grønn næring og teknologi sammen med fagmiljøet på Kjeller.

En sosial boligpolitikk

Reduser forskjellene i boligmarkedet

Kommunen trenger en storsatsning på sosial boligbygging. Forskjellene i boligmarkedet skal reduseres, og kommunen må sammen med støtte fra staten ta styring. Det må bli enklere for førstegangskjøpere å komme seg inn på boligmarkedet. Gjennom en helhetlig boligpolitikk som både støtter boligkjøpere og stiller krav til utbyggere, kan vi over tid dempe boligprisveksten i Lillestrøm og igjen gjøre boligen til et hjem, ikke et investeringsobjekt.

Lillestrøm SV vil:

- Bruke kommunens boligplan til å ta kontroll over boligutviklingen i Lillestrøm og redusere forskjellene i boligmarkedet.
- Bruke husbankmidler for å sikre folk stabile og gode boforhold.
- Styrke startlånsordningen med ytterligere midler og øremerke midler til boligtilskudd.
- Opprette kommunalt tomte- og byggeforetak som skal drive boligutbygging med en sosial profil.
- At kommunen skal stille som garantist for boligkjøpere som har betalingsevne, men mangler egenkapital.

Kommunale boliger

Kommunen må ta ansvar for både å bygge og kjøpe opp boliger, slik at vi har et tilstrekkelig antall kommunale boliger for utleie. Leieprisene må ligge på et nivå som gjør det mulig for leietakere med lønn eller trygd å kunne betale husleie uten å være avhengig av sosialhjelp. De kommunale boligene skal ligge spredt i alle deler av kommunen. Det skal være mulig for leietakere som ønsker det, å kjøpe sin egen bolig på sikt.

Lillestrøm SV vil:

- At kommunen skal bygge og kjøpe tilstrekkelig med boliger for utleie.
- Sørge for at leieprisene i kommunale boliger er til å leve med.
- Ha en «leie-til-eie»-ordning i kommunale boliger.
- Stille krav til utbyggere som øker kapasiteten på kommunale boliger.

Bostedsløse

Kommunen mangler et tilbud til dem med et akutt boligbehov. Bostedsløse ender dermed ofte med å bli plassert på hospitslignende steder i Oslo. Det er en dyr og dårlig løsning. Bostedsløshet er et fattigdomsproblem. Dette løses ikke ved at de som er rammet, påføres ekstra byrder.

Lillestrøm SV vil:

- Etablere et midlertidig botilbud i kommunen for de som blir akutt bostedsløse.